

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában, földszint.
Kéziratokat nem adunk vissza.

Telefon-szám: 151.

ELŐFIZETÉS: Helyben 1 évre 12 Ft., 1/2 évre 6 Ft., 1/4 évre 3 Ft., 1 óra 1 Ft. — Vidéken 1 évre 16 Ft., 1/2 évre 7 Ft., 1/4 évre 3 Ft. 50 kr., 1 óra 1 Ft. 20 kr.

HIRDETÉSEK: 6-hasábos petit sor egy sor 10 kr., minden következőnél 8 kr. Bélyegdíj külön 30 kr. Nyitási sora 20 kr.

KIADÓ-HIVATAL:

ARADI NYOMDA RÉSZVÉNYTÁRSASÁG (az aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában.)

Telefon-szám: 151.

Magyar nagylelkűség.

Arad, szeptember 16.

(—é) A magyar közvélemény rendkívüli higgadtságára és bölcsességére vall, hogy báró Bánffy Dezsőnek az elített nemzetiségi agitátorok megkegyelmeztetése iránt tett kijelentését országszerte politikai pártkülönbösg nélkül megnyugvással, sőt helyesléssel fogadták. És pedig annál inkább elismerésre méltó ez a bölcs mértékletünk, mert az agitátorok fanatikus izgatása a hirhedt memorandum-perben és kihívó magatartásuk a törvényszék színe előtt ugyancsak elég okot szolgáltatott arra, hogy az ország közvéleménye velök szemben ellenséges indulatba hangolódjék.

Azóta azonban a helyzet, miként a miniszterelnök szilágy-somlyói beszédében helyesen kifejtette, lényegesen és pedig magyar nemzeti szempontból kedvezően megváltozott. A nemzetiségi izgatás tartalmilag éppen a legutóbbi időben teljesen csődöt mondott. A budapesti u. n. nemzetiségi kongresszus hatástalanul folyt le, amennyiben nemcsak hogy számbavehető eredménye nem lett, hanem ellenkezőleg komoly ellennyilatkozatokat provokált mind a három nemzetiség kebelében, mely körülmények meglehetősen leplezetlenül tárták fel azt, hogy a nemzetiségi mozgalmak ugyszólván csak némely lelketlen izgatókra szorítkoznak, akik többnyire hiúságból vagy szereplési viselkedésből, vagy még alacsonyabb anyagi érdekből mesterségesen szították a magyar faj elleni gyűlöletet. Azután meg a

brüsszeli interparlamentáris konferencián vallott csufos kudarcot az agitátorok magyarellenes tüntetése, világos jeléül annak, hogy Európa közvéleménye teljesen tájékozva van a nemzetiségi mozgalmak igaztalansága felől.

Ilyen előzmények után báró Bánffy Dezső a legjobbkor választotta meg az időpontot arra a különben is valóban nemes nagylelkűséget tanúsító lépésre, hogy az elített nemzetiségi izgatók megkegyelmeztetését hozza javaslatba a kormánynál, mert éppen a mondott előzmények után a nemzetiségi ultrák semmiképen nem állíthatják, hogy a bűnösök megkegyelmeztetését a kormány bármilyen kényszerítő körülmény hatása alatt avagy gyengeségből tette, hanem kétségkívül fokozott fényben ragyogtatja ez a tény a magyar nagylelkűséget. Amint hirtelen, a szombaton tartott minisztertanács már meg is tette ez iránt a fölterjesztést Ö felségéhez.

D nemcsak a múlt, hanem a jövő szempontjából is kiválóan időszerű lesz az agitátorok megkegyelmeztetése. A jövő év a millenáris ünnepélyességeknek lesz szentelve, amikor Magyarország ezer éves alkotmányos fennállásának eredményei megtekintésére hívja meg a művelt világot. A közszabadságot és a teljes polgári egyenjogúságot nem dokumentálhatjuk eklatán-sabban a külföld előtt és nem ünnepelhetjük meg méltóbban, minthogy visszadjuk a szabadságát azoknak, akiket nem becstelentő büntény, hanem politikai aberratio juttatott fogságba. A magyar nemzet nagylelkűségével nem fér össze,

hogy államiságának ünnepélyén, amikor az egész ország a nemzeti ünnepély örömeitől visszhangzik, politikai foglyok zárt ajtók mögött — bár ha tévesen is — szabadságuktól való állítólagosan igazságtalan megfosztatás miatt panaszkodjanak.

Ennek a nagylelkű nemzeti közérzletnek felel meg Bánffy Dezső eme politikai ténye, melynek kedvező hatása a nemzetiségek körében sem maradhat el, mert ennek hatása alatt még a legereserettebb izgatók is kénytelenek belátni, hogy a magyar kormány és a magyar közvélemény nemcsak nem kicsinyesen bosszuálló, hanem ellenkezőleg nemesen nagylelkű. Pedig a nemzetiségi izgatók körében ugyancsak ijedtség támadt báró Bánffy Dezsőnek kormányra lépésekor, miután őt főispán korából a nemzetiségi mozgalmak szigorú ellenőrének ismerték. S ime most, akitől legjobban félttek, adja vissza nekik az emberi életnek legnagyobb javát, a szabadságot, fényes jeléül annak, hogy az igazi, tősgyökeres magyar jellemnek, aminő báró Bánffy Dezső, elengedhetetlen ismerve a nagylelkűség!

BELFÖLD.

Tisza Kálmán Nagyváradon. Tisza Kálmán, Nagyvárad országgyűlési képviselője — mint jó forrásból értesülünk — e hó 25-én este érkezik meg választói közé. Beszámoló beszédet nem mond, de a tiszteletére rendezett banketten pohárköszöntő formájában előreláthatólag érdekes politikai, ennucciációkat tesz. A szabadelvű part körében mozgalom indult

Az „Aradi Közlöny” tárczája.

Elza elutazásakor.

— 1895. szeptember 8. —

„A nefelejcs és a rózsza oda van . . .”
Népdal.

Ugy mentél, tüntél el körünkből
Miként a boldogság maga,
Mint földi álom égi üdvörl,
Mi nem valósul meg soha.

A boldogság, a jó kedv álma
Járt itt közöttünk te veled,
Gyönyörű álom, bucsuzásra
Mig nem nyújtád kicsiny kezed.

Távozva, szívünkből magaddal
Vittél el egy-egy darabot,
A jókedv, boldogság hej onnan
Veled ment, minket elhagyott.

Mikor elmentél, sirt az ég is,
Háromszor is nekieredt,
Bár visszafojtá, mégis, mégis
Egész nap téged könnyezett.

Es én ott álltam s bár mosolyogtam,
S ajkam hamiskás szókra nyílt,
De szívem mélyén úgy zokogtam,
Sirattam eltűnt ajkaid.

Sirattam, hogy a szép napoknak,
Miket veled töltöttem el,
A szép napoknak, mosolyodnak
Oly hirtelen kell tűnni el.

Sirattam, ezen a világon
Minden mulandó, hervatag,
Hogy téged is, gyönyörű álom,
Sorsod körünkből elragad.

Ugy mentél, tüntél el körünkből,
Miként a boldogság maga,
Mint földi álom égi üdvörl,
Mi nem valósul meg soha.

PEKRY KÁROLY.

Sülyedés.

Valcarenghi Hugó elbeszélése.

Az „Aradi Közlöny” számára olaszból fordította:

[7] Szállással Zeigmond.

Halkan nyomatékkal beszélt, arca merev volt, tekintete a messzeségben kalandozott, ajkain melankolikus, szinte kicsinylő mosoly ült, a hangja tompán, elégikusan csegett. — Mintha egy lemondó lélek panaszcava lenne. De volt azért beszédében valami gny, ösztönszerű elégedettség, a női bosszu felvillanása.

Rinaldó önmaga ellen való haraggal hallgatta. Szerette volna, ha igaz lett volna minden feltevése a leánynak, — de nem volt

igaz. Hiszen szeretett igaz egy napos, kérész szerelemmel. . . de nem imádozt leányt soha úgy mint ezt, — senkit úgy mint ezt. . . nem szeretett kivüle senkit.

Es elmondotta ezt neki, elmondotta, hogy senkije sincs, elmondotta a kétségbeesés őszinteségével, az igazság hangján, mely nem hagy maga után kétséget.

— Nem, nem, nem szeretek senkit, csak téged! Irsz-e majd nekem? . . . En azonnal irni fogok neked, a hogy elutaztál. Irni fogok, neked ahogy elutaztál. Irni fogunk egymásnak kétszer havonta, hetenként, — nem, mindennap. . . igen, igen igen! . . .

Mámorosan, kábultan mosolygott . . . Lelke e pillanatban azurban ragyogó tengeren száguldott, a tisztaságban, a magasban. . .

Es a leány győzelme nagyságát mérlegelte. E pillanatban érték ki a via princepe Umberto levő tunnelből és a balra eső uton a központi pályaudvar felé fordultak. — A nap nyugvóra hajolt, s vörvörös sugaraival biborba vont a fákat, virágokat. Nehány gyerek játszva, kacagva futkosott körülük. A padokon pihenő asszonyok, viz és gyufaáruló gyerekek ültek. Langy, illattal terhes májusi levegő áradt köröskörül a park fáiból. Rohanva jöttek — mentek a kocsik, s az utasokkal tömött lovasutak. Mellettük elhaladt egy csomó fecsegő ifju, — most érkeztek éppen valamerről; egy asszony az idegen nagy város zajától kábultan kérdezősködik egy utca holtétéről.

meg, hogy az idén a szokottnál is nagyobb ovációkban részesítsék hívei az ősz államférfiut, mintegy demonstrációképen a néppárti agitációkkal szemben. Tiszta Kálmán másnap reggel már visszautazik a fővárosba.

Minisztertanács volt szombaton délután a kormányelnökségi palotában. Részt vett benne a Bécsből Budapestre érkezett Felső személye körüli miniszter is. Hír szerint ebből a minisztertanácsból történt meg a föltérítés a memorandum-pörben elítélt agitátorok megkegyelmezése tárgyában ő felségéhez.

A polgári házasság behozatala.

A „N. Fr. Pr.” tegnapi számában vezércikket közöl a polgári házasság behozataláról. A cikkben többek között a következőket olvassuk:

„Nem volt könnyű dolog eddig a dátumig eljutni. Viszályok s nehéz harcokban eltöltött három esztendő előzte meg. A büszke mű a történelem táblájára vési megteremtőinek nevét. Az idő nem igen kedvezett neki. A liberális gondolat, a mely egyedül képes ily alkotásokra, ez idő szerint egész Európában petyhüdtlen légatja a szárnyait. Egyedül Magyarországon lobogott még a liberalizmus zászlaja. Erős rettenthetetlen emberek hordozák s végül győzelmesen kitűzték a nemzeti egység és a polgári egyenlőség bástyájára. Elavult frázisnak hangzik ez a szomszédos Ausztria reakzionárius patkányfogóinak vad, de modern lármája közepette, de Magyarországra nézve nagyon pozitív tartalmu és jelentőségű.

Október 1-re, emberi számítás szerint, minden elő van készítve. Ki vannak nevezve az anyakönyvvezetők, elkészültek a regiszterek és nyomtatványok és szét vannak küldve az országban; a házassági jog és az anyakönyv terén tehát megkezdődhetik az egyház és az állam különválása. Ily nagy arányu szervezési munkálatnál lehetetlen elkerülni az apróbb hibákat, minő a minők fognak is előfordulni az első időkben, de később minden a rendes kerékvágásban fog menni. De egy már ma is bizonyos. A reform ellenségeinek vádjai és kifogásai közül a legnyomósabb már is meg van erőltetve. Azt hangoztatták, hogy Magyarország még nem érett meg a kötelező polgári házasságra, s hogy ez a jelenlegi közigazgatás mellett keresztül nem vihető. A polgári házasság eszközésére hiva-

tott közegek immár ki vannak nevezve, az anyakönyvvezetők ki vannak szemelve s a választás ellen alig akadt valakinek kifogása. Joggal mondhatta tehát a napokban a miniszterelnök választói előtt, hogy nagy nyugalommal néz. okt. 1-je elé, mert számít a lakosság törvénytisztelésére és hazaszeretetére.

A dogma merev álláspontján álló püspökök kimondták a tolerari posse elvét.

Még a titok fátyola borítja a szept. 29-én a hívek előtt kihirdetendő pásztorlevelet, de annyit már is lehet tudni, hogy a püspökök levele elítéli ugyan a törvény szellemét, a mely szerintük az egyház tanításaival ellentézik, de mégis azt tanácsolja a híveknek, hogy anyagi és családi érdekeiknél fogva vessék a magukat a törvénynek, azután pedig teljesítsék az egyház követelményeit. Nincs tehát szó revizióról, kulturharczról, az állami tekintély fenyegetéséről.

A püspöki kar, melyet a fölizgatott alsó papság szorított és saját tekintélyében fenyegetett, minden eszközzel harcolt az egyházpolitikai törvények ellen, de azért sértetlenül kelt ki a küzdelemből. Reputációjukban, népszerűségükben, tekintélyükben csak azok a világi politikusok szenvedtek alig jóvátétel kárt, kik a közvélemény teljes félreismerése folytán a földégett viharból saját part- és hatalmi céljaikra akartak hasznot húzni.

Formailag a harc még nincs befejezve, lényegileg azonban már igen. Október elseje nagy nap a magyar állam történetében.

A czeplédi választás.

Szerdán lesz Czepléden az elhunyt Károlyi Gábor gróf helyébe a képviselőválasztás. Két jelöltje van a kerületnek: Bába Molnár Sámuel és Hegedűs Károly. Az előjelek után ítélve, a választás nagyon küzdelmes lesz és 50-60 szótöbbségnél többet egyik sem fog kapni.

Vasárnap tartotta mindkét jelölt programbeszédét. Hegedűs Károly a város háza erkélyéről szól az egybegyűlt választókhöz. Tiltakozott mindenekelőtt az ellen, mintha ő néppárti, vagy kormánypárti lenne. A függetlenségi párt egyik árnyalatához sem tartozik és működése oda fog irányulni, hogy segítségére legyen Kossuth Ferencnek a párt egyesítésében. Reméli, hogy a pártegység helyreállítása sikerülni is fog.

Már jóval nagyobb számú hallgatóság előtt mondta el programbeszédét a másik jelölt: Bába Molnár Sámuel, aki röviden ismertette programját. A Kossuth-Etvös-Justh

frakcióhoz tartozónak mondta magát és e pártnak hű közkatonája akar lenni.

Utána a fővárosból lerándult Eötvös Károly beszélt. Kijelentette, hogy itt elvek és nem személyek harczáról van szó. Ha a czeplédek kegyeletben tartják Károlyi Gábor gróf emlékét, úgy annak jó barátját: B. Molnár Sámuelt kell megválasztaniok. Ez a választás most különösen nagy fontossággal bír, mert a kormány nagy népszerűséget szerzett az utolsó időben. Kéri a polgárokat, hogy tovább is rendületlenül tartsanak ki a függetlenségi eszmék mellett.

Eötvös Károly után még Horváth Adám beszélt röviden, szintén Molnár Sámuel ajánlva megválasztásra. Délután mindkét jelölt a népkörbe ment föl, hol megismerkedtek a választók nagy részével.

A két függetlenségi párt vezérférfiai mindent elkövetnek, hogy jelöltjüket győzelemre juttassák. Egymást gunyolják, piszkolják plakátokon és újságokban. A Hegedűs-párt többek közt az alább közölt komikus falragaszokkal korteskedik:

„Budapestről az a hír érkezett városunkba, hogy a kormány Bába Samunak 5000 frtot küldött. Vigyázzanak és ébren legyenek önök, Krisztust Judást csókkal áruzza el, önöket pedig Kossuth nevével akarja Bába Samu a kormány eladni. Ha Kossuth Bába Samu úgy ismerte volna, mint önök, még egy asztalhoz sem ült volna vele. Bába Samunak pénz kell, s azért Kossuthot is képes volt tévutra vezetni, mint önöket sokszor tévutra vezette. Tudják önök, hogy egyik főkortese a kormány embere, a kormány küldte le most, hogy Bába Samuval az alkut Czegied polgárainak bőrére megkösse. Vigyázzanak és ébren legyenek, az álprófétáknak és Judásoknak ne higgyenek, hanem üzzék ki őket a függetlenség szent templomából, kiáltás rájuk, hogy a függetlenség, melyet megdicsőült Kossuth Lajos hintett el hazaszeretetük szentélyébe, nem eladó. Üzzék ki a sátánokat házaikból, és a kigyónak kebleiken helyet ne adjanak.“

Az anyakönyvvezetők eskütétele.

— Saját tudósítónktól. —

A pestmegyei anyakönyvvezetőket és helyetteseiket tegnap eskették fel ünnepélyesen a vármegyeház gyűléstermében. Háromszáznál több anyakönyvvezető és az összes főszolgabírák jelentek meg az ünnepélyes aktuson.

Az anyakönyvvezetőket Beniczky Ferenc főispán üdvözölte és elsőben is Pestmegye anyakönyvi felügyelőjét, Madarász Elemért mutatta be nekik. Majd figyelmeztette őket a reájuk váró feladat fontosságára. Az egyházpolitikai törvények végrehajtása az ő kezükbe van letéve. Én — nygomond a főispán — a egyházpolitikai törvények körül kifejtett küzdelmet nem tartom jogosultnak; (Helyes-

A távolból olykor-olykor felhangzik a mozdony sivitása, hosszan élesen, mint egy idegen világrészről.

Artatlan csókkal búcsúztak egymástól.

Egy ideig élénken megőrizte lelkében Rinaldo az elválás, a csók emlékét. Sokat gondolt Silvapiánára, atyjára, a kertre, remélte, hogy hamarosan hazatérhet, s gondtalan élhet szerelmének. Buzgón tanult, hogy júliusban tulessek vizsgálatán, s e szüneten át szabad legyen. Gyakran írt Juliának, s az szorgalmasan felelt, hosszú, szerelmes levelekben, a melyek mind arról az epedő, lázas vágyakozásról szóltak, a mellyel őt várja. — Telve voltak a levelek szertelenséggel, melodramai hangulatokkal, világosan leolvasható volt róluk, hogyan igyekeznek hasonlók lenni Rinaldo csapongó, szertelen lelkéhez. Olykor még Rinaldo is észrevette az erőlködést, s a hogy a nagy igyekezet ellenére is hibáktól hemzsegő sorokat olvasta, nem tudta elfojtani a mosolyt, mely kétségbe vonta az áradó sorok őszinteségét.

Beteg volt a lelke, megeste a század betegsége, a megnyugvás hiánya. Végtelen ambíciótól űzve hajszolva az ideált, az elérhetetlen képzelt boldogságot és elhalasztotta a való örömeiket, melyek oly közel feküdtek hozzá. Képzete nagyobb, intenzivebb, de nehezebben elérhető boldogságot fejtett elé. — Innen, hogy a mikor azt hitte, hogy Juliát végre magáévá tette, hogy csak egy lépést kell

tennie az az övé lesz egészen, — egyszerre megcsappant vágya, feledésre hajlott a lelke.

Az események sora ebben az évben, s a következőkben is azután lehetetlenné tette, hogy ellátogasson Silvapiánában. Ezek között első sorban az akadályozta, hogy az ősi kastélyt a családi tanácsnak a törvényszék által is jóváhagyott határozata alapján a maradék Ottolini vagyon kezelőjének indítványára eladták. Olyan nyomoruságos állapotban volt ugyanis, hogy kitatarozása tetemes összeget vett volna igénybe. Ilyen költségre pedig a szinte semmivé olvadt Ottolini vagyonból nem tellett. Eladták hát a kastélyt egyik városbeli kereskedőnek, s ki aztán kijavíttatta, lakhatóbbá tette, s tovább üzérkedett vele. Ottolini Ferdinánd kihurozokodott a kastélyból, s négy kis szobában kellett meghuzódnia a multak emlékeivel.

Ez az eset fájdalmasan mély nyomot hagyott szívében. Innen kezdődött erkölcsi nem-bánomsága. Mig a kastélyban maga előtt látta ősei képét, nem érezte magát igazán szegénynek, mindig lelkében élt a mult idők nagyságának emléke. Lassan, lassan pusztult nap-nap után abban a kastélyban, de megmaradt még mindig számára az emlék, az öntudat, az arisztokráta önkénytelen, öntudatlan felsőbbisége, valami jól eső érzés, ahogy végighaladt a széles márvány lépcsőkön, elbolyongott a pusztá, nagy szobákban, melyek visszhangzottak léptei nyomán — avagy pipával szájában elsétálgatott a kertben. Most

már vége mindennek, lehanyatlott az ő csailaga örökre. El kellett adnia holmijait, hiszen nem fért az bele abba kis négy szobás, másvideleli zugba, ahol sokat küzdött, szenvedett, s ahol úgy érezte, hogy nem ura többé magának, hanem valóságos börtönbe zárt rab.

Ghita segített neki az átköltözkedésben, s vigasztalta, ahogy tudta, szép szóval, duruzslással, vevőket keresett a butorokra és műtárgyakra, ő maga is megvett egyet mást, amit használhatott, de még többet ajándékozott magának, hiszen úgy sem érdemes eladni azért az egy-két rongyos garasért, amit igrének érte. Aztán új házhoz állott szolgálónak, s sokszor emlékezett meg a kastélyról, a hol öröm volt dolgozni, megvolt minden, ami csak kellett... Es sokszor panaszkodott egykori ura ellen, aki elhagyta üzetni, mint a kutyát. Most, hogy rosszra fordult Ottolini Ferdinánd sorsa, egy cseppet sem tartóztatta magát a megszólásában, s valóban, amily mértékben hanyatlott napról-napra ura öntudata, úgy növekedett a vén cseléd arcátlánsága.

A tönkrement, demoralizált Ottolini aztán a mulatóhelyeken kereste fel azt a kényelmet, amelyet otthonában nélkülöznie kellett.

Mindenből kipusztulva is szeretett volna még élni, élvezni, hát spekulációkra adta magát, amelyekkel sikerült csekély járadékát is felemészteni, úgy hogy végül kölcsönökből, ajándékból kellett tengődnie.

(Folytatása következik.)

lés.), mert hiszen ily nagyjelentőségű — államot, vallási és családi életünk annyi fontos érdekeit érintő átalakulás, az ellentétes nézetek erős küzdelme nélkül nem is történhetett meg. De ma a meghozott és a korona által szentesített törvénynek tiszteletben tartása első, szent és hazafias kötelessége rang és valláskülönbőség nélkül a magyar állam minden polgárának s mindazon törekvések, melyek a szentesített törvények és azok végrehajtása ellen irányítottak, kell, hogy mint egy embert találják magukkal szemben a haza minden hü fiát. (Lelkes éljenzés.)

A főispán után után M a d a r á s z Elemér anyakönyvi felügyelő üdvözölte az anyakönyvvezetőket és vázolta az anyakönyvvezetők földadatát, amelynek, hiszi, becsülettel fognak megfelelni. Nem lehet az elől sem elzárkózni, hogy politikai momentumok az életbeieptetés kérdésének különlegesen is kényes helyzetet teremtettek, tapintattal és erőlylyel azonban meg lehet oldani a kényes kérdést.

Végül azt mondja, hogy az az új épület melyet az állam a szabadelvűség elődázhatatlan követelményeinek hódolata, saját jogrendjének, jogegységének érdekében emel, egy különálló tervezett egészet képez ugyan, mely létének feltételeit, hatásának, érvényesülésének eszközeit és erőforrásait kizárólag önmagában bírja, de nem háttal, hanem arccal ama templomok felé építve, úgy hogy kapui a diplomajtok felé nyílnak.

A helyesléssel fogadott beszéd után a közhivatali köteleken kívül álló anyakönyvvezetők a főispán kezébe az előirt esküt letették. Az eskümintát Fazekas Agost főjegyző olvasta. Végül még a vármegye alispánja szólott, Pestmegye különleges kötelességeiről. — Ugy a kormány — mondta, mint az őszes törvényhatóságok szeme rajtunk függ; mi rajtunk áll, hogy egy a kor, a szabadelvű eszmék igényeinek megfelelőleg alkotott törvény minden zökkenés nélkül szabatosan végrehajtsák. Mi rajtunk áll, hogy a múlt hagyományaihoz méltóan mutassuk meg azt, hogy Pestvármegye az elsők között a legelső akar lenni. Az alispán ezután kitartó munkára buzdította az anyakönyvvezetőket.

Az alispán beszédét élénk éljenzéssel fogadták.

Ezután hosszas vita után megállapították, hogy az anyakönyvi-felügyelő mely napokon, hol és mily járások anyakönyvvezetőit fogja a teendőkre, és a hivatalos eljárásra nézve kioktatni.

Ezzel az ünnepélyes aktus véget ért.

IDŐJÁRÁS.

Legnyomás: reggel 7 órakor 762.0 milliméter, délután 2 órakor 761.2 milliméter. Hőmérsék: reggel 7 órakor C° + 11.0, délután 2 órakor C° + 18.1. Szél iránya és ereje: reggel 7 órakor N. 2. délután 2 órakor EN. 5. felhőzet: reggel sötétre borult, délután többnyire borult. Csapadék az aradon 24 órában: 1 milliméter.

Csanádvármegye virilisei.

— Saját tudósítónktól. —

A legtöbb adótfizető csanádvármegyei bizottsági tagoknak névsorát az 1896. évre következőleg állapította meg az összeíró küldöttség:

Dessewffy Sándor 22,221.21, Purgly Lajos 7017.76, Ráth János 6281.88, Blaskovics István 5087, Montag Mór 3529.41, Návay Lajos 8107.60, Weidenfeld Lajos 8029.59, Jakabffy Zoltán 2525.21, Biró Albert 1927.50, Ionovics József 1852.77, Jakabffy Béla 1807.21, Haász Antal 1795.42, Lonovics Gyula 1469.22, Purgly László 1436, Szilágyi Gyula 1422.08, dr. Borotvás Dezső 1395.82, Temesváry Pál 1386.72, Návay Géza 1331.88, Telbiss Alajos 1319.90, Fischer Zoltán 1288.27, Návay Dezső 1282.47, Vertán Lukács 1267.52, Czukor Márton 1232.40, Csánk Lajos 1102.41, Kövér Lajos 1022.50, Forster Elek 1011.50, ifj. Vásárhelyi László 943.99, Nagel Henrik 925.36, id. Nagel Vilmos 921.98, dr. Verzár Gyula 920.87, Végh Aurél 881.70, Thomka Gyula 810.15, Lukács Gyula 804.06, Jakabffy László 803.06, Vertán Etele 797.17, Kövér Pál 787.—, Justh István 767.52, Návay Iván 762.92, Montag Henrik 762.70, Montag Sándor 745.—, Henny Sebestyén 732.38, Molnár György 730.22, Zeitler Rudolf 727.—, dr. Meskó Sándor 725.24, Szentes Vidor 722.70, dr. Haász Sándor 714.16, Blaskovics Aladár 683.65, dr. Iritz Mór 635.16, ifj. Nagel V. 622.98, P. Eckhardt Oszkár 622.91,

Petrovics Aurel 618.38, Kristóffy János 602.12, Juhász Antal 588.48, Becker Ádám 562.36, Singer Izrael 562.82, Enessy László 552.15, Bleyer Adolf 533.79, Németh Sándor 623.26, Lieberman Adolf 519.—, Kádás Mihály 516.85, Mágori Sámuel 514.77, Lukács Géza 512.37, Návay Kornél 507.96, Br. Wasmer Antal 502.05, Lukács Antal 501.50, Balaton János 498.84, ifj. Sármezey Antal 496.39, dr. Steiner Simon 480.—, Kriván László 478.88, Marjanucz Traján 470.77, Zelenák János 469.—, Kriván Dénes 461.62, Ambrus János 460.63, Görbe József 438.94, Asbóth Gusztáv 437.29, Lukács Mihály 436.93, Mudrity Isza 432.96, Iritz Sámuel 432.18, Kónn Mór 423.68, Mannheim József 422.82, Nagel Károly 421.49, Popovics Szvetozár 417.50, Ponyecz Ferencz 417.26, Ott Károly 415.42, Juhász István 415.02, Morár Uros 412.01 ifj. Gaál Ferencz 410.03, Flokosz Vaszilie 406.13, Friedman Lajos 404.80, Breuer Gusztáv 404.32, Kába György 390.93, Sztanoj Jefta 396.25, B. Szűcs János 383.91, Meskó Ödön 373.26, Aszód Lipót 371 frt 60 kr.

IDŐJOSLAS.

A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható:

— Szeptember 17. —

Hűvös. — Keleten csapadék. — Később derülés.

Iványi Ödön emléke.

— Saját tudósítónktól. —

Nagyvárad, szeptember 15.

Két évvel ezelőtt hunyt el ifjan a vidéki journalistika leghivatottabb és legtehetségebb munkása: I v á n y i Ödön, akinek nevét nemcsak az újságírói robotmunka, de a szép reményekre jogosító írói működése is ismertté és becsültté tette Magyarországon. „A püspök atyafisága” című regényével dicsőreget nyert a Magyar Tudományos Akadémia pályázatán és több novellakötete is kapósabb olvasmányát képezte a közönségnek. — Második nagyobb koncepczióju regényét nem tudta befejezni, mert az idegroncsoló hirlapírás áldozata lett; a halál, úgy szólván, a „Nagyvárad” szerkesztőségének íróasztala mellől szólította, ahol buzgón szolgált, mint szerkesztő, minden hazafias ügyet.

A korán elhunyt író siremlékét — melyet tisztelői és barátai emeltek kamvai fölé — vasárnap délelőtt leplezték le Nagyváradon, ahol a „Szigligeti társaság” szép emlékünnepély rendezésével rótták le a kegyelet adóját. Az ünnepélyt, melyen nagy és díszes közönség volt jelen, a szintársulat énekkarának gyász-dala nyitotta meg; majd L o v a s s y Andor, a „Szabadság” szerkesztője tartott megható emlékbeszédet a korán elhunyt íróról. Ezután G a á l Gyula, a szintársulat tagja szavaltta el F e h é r Dezsőnek, a „Nagyvárad” szerkesztőjének ez alkalomra írt szép költeményét, melyből az alábbi részletet közöljük:

Ki volt Iványi? Milyen volt a lelke?

Azt nem értették meg, csak kevesen.

Mérgös szíve mivel volt eltelve,

Azt nem árulta ő el sohasem.

Csak midőn azt a bűvés kis szerszámot

Kereste fel; ha tollat forgatott,

Csak akkor láttuk, ez az ember vágyott

Megvalósítani egy tündérszép álmat

És megcsodáltuk, a mit alkotott.

Hányszor hallgattuk ifju tanítványi

Proféta lelke buzdító szavát!

... Szent eszméket kell itt nekünk szolgálni,

Az igazságnak napját, a hazát.

Ki volna gyenge ilyen ütközetben,

A melynek dicső eredménye lesz!

Az ellenség előlünk visszaretten,

S mit véletek a harcza én vezettem:

„A vidéki sajtó zászlója ez.”

És mennyi tüzzel, milyen ifju hévvel

Köveztük őt ott, hol a toll beszél!

És az ő lelkes kicsiny seregével

Hogy tudott bánni ez a hadvezér!

Egy győzelem volt minden tollvonása,

Egy diadal, egy dicső szent dolog;

S mi nem hallgatva soha gunyra, gáncsra,
Előre törtünk s nem gondoltunk másra,
Csak arra, hogy a zászló fenn lobog!

És kihullott a toll kezéből lassan,
Az irgalmas szűz, hogy felé hajolt,
Felzokogott: „Már ott van a magasban”
S aztán mindennek vége volt.
Ő visszazállt az égbe pihenőre,
Mint borus felhőn eltűnt szivárvány
Tovább hogy küzdjünk megtanultuk tőle;
Mi haladunk az ő útján előre,
Csak az a toll, az maradt ott árván.

*

Az emlékünnepélyt a szintársulat énekkarának gyász-dala fejezte be.

HIREK.

Szeptember 17. Kedd. Róm. kath. naptár: Lambert. — Protestáns naptár: Lambert. — Görög-keleti naptár (szeptember 5.): Zakariás próféta. — A nap kél 5 óra 41 perczkor, nyugszik 6 óra 8 perczkor.

Szabadságharcz emléktárgyak országos múzeuma (színházépület II-ik emelet) nyitva van mindennap délelőtt 10—12 óráig, délután 2—5 óráig. Bemenet díjtalan.

Kölcsey-könyvtár nyitva van szerdán és szombaton 3—4 óráig és pénteken 11—12 óráig. Helyiség: Polgári iskola, földszint.

Bankett a távozó postafőnököknek.

— Saját tudósítónktól. —

Purczell Béla bárót, az aradi postahivatal főnökét a miniszter Brassóba helyezte át, hova ma utazik el.

P u r c z e l l Béla báró hosszú esztendőök óta érvényesítette munkaerejét Aradon, melynek társadalmában kedves modoránál, polgári érényeinel fogva kiváló helyet foglalt el. Epen ezért nem csupán az a hivatalnoki kar veszt a postafőnök távoztával, mely humánus princípálisát oly nagybecsülte, hanem Arad város társadalma is, melynek nagyszabásu, nemes tendenciájú mozgalmaiban Purcell Béla báró mindenkor élénk részt vett.

S most midőn távozása feletti őszinte sajnálkozásunknak adunk kifejezést, kívánjuk, találja a báró magát új otthonában jól, s emlékezzék mindenkor szívesen vissza Aradon megfutott sikeres pályájára.

P u r c z e l l Béla báró tiszteletére tegnap este aradi tisztelői fényes bankettet rendeztek a városligeti vendéglő disztermében.

Régen láttunk oly tömeges és a nagy szám mellett oly intelligens jellegű bankettet mint a minő a tegnap esti volt.

Különösen a kereskedő világ volt képviselve a Purcell Béla báró tiszteletére rendezett banketten, a mely nagy és számottevő kaszt érdekeinek volt különösen előmozdítója és szóvivője a távozó postafőnök.

A három águ asztalt mintegy háromszázan ülték körül, kiket mind a tisztelet, a szeretet a távozó iránt hozott össze.

Az ünnepelt az asztalfőn I n s t i t ő r i a Kálmán városi főjegyző és S i m a y István között foglalt helyet.

A pecsenyénél elsőnek I n s t i t ő r i a Kálmán főjegyző emelt szót. Beszédét abból a közmondásból kezdi, hogy „a karmesterek és postamesterek mind durvák.” Ez a közmondás P u r c z e l l Béla bárónál nagyot botlott, hogy mennyire tévedt a közmondás, azt legjobban mutatja ez az est — mondotta a beszéd folyamán — hol mindnyáját az együttes tisztelet hozott össze a távozó iránt. Beszéde végén érzelmes hangon bucsuzott el a postafőnöktől, életve őt és családját. Szavai éljenzés és taps közé fultak.

Közvetlen utána S i m a y István szólalt fel, szintén az ünnepelttel foglalkozva, ki különösen azt emelte ki beszéde folyamán, hogy ő minta családapa, ki gyermekeibe a hazafiságot és az embereket való becsülést oltotta. Tőle mint baráttól bucsuzott el és azzal a szavakkal zárta beszédét, hogy az itt összejöttek a távolban is megfogják őt tartani abban

a tiszteletben és szeretetben, melyet ő működése által kivívott.

Kristyóry János az aradi kereskedők nevében szólalt fel és éltette Purozell Béla bárót.

Ezek után emelkedett fel Purozell Béla báró, ki azzal kezdi beszédét, hogy őt ez a nagy megtiszteltetés szinte némává tette. Tulságosan érdemesítették őt, kinek sokkalta szerencsésebb volt a helyzete hivatalos működésében, mint más postafőnököké más városokban. Ezen kijelentését azzal indokolja, miszerint Arad város közönsége sokkalta intelligensebb, sokkalta nagyobb műveltségű, mintsem hogy velük a hivatalos nyelven lehetett volna az ügyeket elintézni. Szavait Arad város közönségének éltetésével végzi.

Vledényi Károly lapszerkesztő a sajtó és közönség nevében üdvözölte a postafőnököt.

Barabás Béla dr. szintén nem akar letérni arról a mesgyéről, melyen a tosztozók megindultak. A beszéd veleje az, hogy mindenütt és mindenhol családjáért, családjának él és arra, annak boldogságára is üríti poharát.

A banketten a hangulatot Nagy Józsi bandája keltette, melynek jó muzsikája mellett a társaság be a késő éjbe együtt maradt.

— Salacz Gyula kir. tanácsos, Arad szab. kir. város polgármestere szombaton este Mezőhegyesre utazott, hogy az ottani szárazéri tárgyalásokon résztvegyen. A polgármester ma délelőtt érkezik haza.

— A jövő évi költségvetés tárgyalását valószínűleg csak csütörtökön kezdheti meg Arad város tanácsa, mivel előbb az iskolaszéknek kell betérjeszteni a tanügyi költségvetést. A tanács után a hármas bizottság fogja tárgyalni a költségvetést, mely tizenöt napi kifüggesztés után kerül csak a közgyűlés elé.

— Széll Ernő, az aradi posta és távirada hivatal új főnöke a vasárnapi napon vette át a távozó Purozell Béla báró örökét, az aradi posta és távirada hivatal vezetését. Széll Ernő nem új ember Aradon, évekkal ezelőtt huzamosabb ideig volt alkalmazva az aradi postahivatalnál. Reméljük és hiszünk is, hogy ő is megfogja találni az aradi közönséggel szemben azt a módot és a hivatalos eljárások azt a szelidebb formáját, mely oly kitűnő tulajdona volt hivatali elődjének.

— A fölösztatott aradi szerb egyház. Az aradi szerb egyház híres volt a maga örökös intrikái s veszekedéséről, most ezeknek mindörökké vége. A temesvári szerb püspök ugyanis az aradi szerb hitközséget, mint külön autonómiával bíró egyházi hatóságot feloszlattatta a pénzkezelésre egy megbízottat nevezett ki Petrovics Arzén személyében. A fölösztatás megejtése céljából tegnap délelőtt 9 órakor érkezett meg Drázi Szevetózar, a püspök teljes hatalmával megbízottja. Az egyházköztség fölösztatásával kapcsolatosan a püspök Tyoszy Milán és Tyoszy János tanítókat, kiket annak idején annyira rágalmaztak a hitközségi tagok, sőt erőszakkal elmozdították állásukból, visszahelyezte a tanítósgba. A hitközség tagjainak kétségkívül meg kell téríteniök a két igazságtalanul kiakolbolított tanító visszatartott illetményeit.

— A makói állami főgimnázium. Lonovics főispán, Dessewffy püspök, Makó város képviselője, az összes felekezetek papjai, Csánádvármegye, Makó város és az egész vidék előkelőségei és nagyszámú nép jelenlétében nagy ünnepélyességgel megnyitattott. A főgimnázium dísztermében dr. Meskó Sándor alispán hatóságos beszédében kifejtette, hogy ezen kulturintézmény létesítése Csánádvármegye törvényhatósági bizottságának hazafiassága s rendkívüli áldozatkészsége, Makó városának

nagy áldozattal járó buzgalma és Dessewffy püspök 40,000 frtos adománya által létesülhetett, kifejté ezen kulturintézmény politikai és társadalmi nagy és fontos hivatását, meleg szavakkal mond köszönetet a kormányának és a többieknek közreműködésükért. Végül a kétemeletes díszes gimnáziumi épületet dr. Tóth Sándor áll. gimnáziumi igazgatónak buzdító szavakkal átadta. Az igazgató, mint a tanügyi kormány megbízottja, a gimnáziumi épületet átvevén, magvas beszédben fejté ki a közoktatásügyi miniszter hazafias intenczióit. A nép Lonovics főispán és Dessewffy püspököt riadó és lelkes éljenzésekkel kísérte az imponázás ünnepély végeztével is.

— Ujságtényező szövetkezet. Bár az idő egy kissé ősziessre fordult, még mindég nyár van és nyári hangulatok uralkodnak. Ez az idő még mindég az az idő, amikor az ujságoknak és az ujságírók fantáziájának több szabad, mint máskor. A nyári kritikák ez idején írják a fővárosból, hogy Ugron Gáborék egy egész sereg hirlapot alapítanak, amelyek azután az ő vizenyős voltukban az ő malmukra hajtják a vizet. Az ujság-vállalat élén Ugron Gábor, Visontai Soma, Sima Ferencz, Bartók Lajos és mások állanak, akik egy „vidéki hirlaptenyésztő részvénytársaság” létesítését határozták el 300 ezer korona alaptőkével, amelyre százezer koronát már be is fizettek. Ugyan kinek a zsebéből? A részvénytársaságnak az volna a célja, hogy az országnak mintegy huszont nagyobb városában többek közt Aradon, Nagyváradon, Szegeden stb. lapokat gründoljon, még pedig már ez év október havától kezdve. Elapoknak csak egyrésze lenne napilap, a többi csak hetenként jelennek meg, már azért is, hogy a kauzió kisebb legyen. A lapok kauzióit egyébként egyik jómódu elvtársuk birtokára tábláznák be. A furcsa hírről beszámoló nyári tudósító még arról is beszél, hogy a részvénytársaság a vidéken nyomdákat is állitana föl s minden lapot a saját nyomdájában nyomatna. Ezzel a fantázia már kifáradt s a tudósító rövidesen befejezi a mondanivalóját. Pedig még hozátehetne volna, hogy a részvénytársaság e 25 lap részére egy szerkesztőséget állit föl, amely a néppárt irodájában egyszerre szerkeszti az összes lapokat s hogy 600 ezer korona tőkével még egy másik részvénytársaságot alapit, abból a célból, hogy ez a részvénytársaság a huszont lap számára — előfizetőket szállitson.

— Jótékonycélu ezirkusz-előadás. Ma este Henry, az Aradon működő ezirkusz igazgatója, jótékonycélu előadást rendez. Az „Aradi hirlapírók és írók köre” javára rendezi az igazgató a mai előadást, oly érdekes műsorral, mely az egész idény alatt még nem volt. Az összes eddig szerepelt tagok, valamint most szerződött tagok mind fellépnek a mai est folyamán. Blondin és az orosz medve ugyancsak fog szerepelni. Szóval a mai est a legsikerültebb lesz az összes estek közül és még e mellett az utolsó előtti.

— Kegyelem Suciunak. Váczi sárgonyozók: Az állami foglyokra a megkegyelmezés híre megindítóan hatott s könyezve ölelték át látogatásukra jött családjukat. Együttal megígérték, hogy a jövőben ily vádra alkalmat nem nyujtanak. Váczi hősök ezidőszereint Suciú Aurél aradi és Veliciú Mihály kiserjői ügyvéd is. A közöttük lévő tanárok és papok félfizetését elvonták s így családjukkal nélkülöztek, mert a liga nem segélyezte őket. Ezekre legörvendetesebb a kegyelem ténye, mely egyttal a legcsattanósabb felelet is a legujabb oláh vádakra, melyek a váci foglyok rettenetes kínzásáról meséltek.

— A leköszönt honvédegylet elnök. Az aradi honvédegylet érdemekben gazdag elnök,

Lu k á c s y Miklós az egyesületnek vasárnap tartott választmányi ülésén eddig viselt állásáról leköszönt, tekintettel arra, hogy a fővárosba költözik. A tagok elnökük lemondását sajnálattal vették tudomásul. Elhatározták továbbá, hogy a budapesti országos központi honvéd gyűlésen képviselteni fogják magukat Bükky József és Jankay József választmányi tagok által. A közgyűlés határnapját november hó 1-ére tűzték ki, mikor az új elnök választása is meg fog ejtetni. Végre a számvizsgáló bizottságba: Gruber Ede elnökle alatt Schenowitz Frigyes, Simay István és Bükky József választmányi tagok választattak be.

— A vasárnapi hármás bucsu. Három bucsu is volt vasárnap. Az egyik Uj-Aradon az ottani templomünnep alkalmából, mely már reggel nyolcz órakor vette kezdetét. A másik bucsu Mária-Radán volt, hova mintegy 500-an zarándokoltak a Mária-napi bucsu a kalmából. A harmadik bucsu a híd egkúti volt. Az este visszaérkező bucsusok szinte elárasztották a várost.

— A polgári házasság és a vén asszonyok. Természetesen ez a két fogalom nehezen egyeztethető össze, mert ha a nők is a szavazati joggal bírnának, hiába áskálódnék a néppárt ellenők, csak a nép és a papok hívei maradnának. Kiélesíti most ezt az ellentétet az is, hogy az anyakönyvvezetők kinevezésénél bizony a belügyminiszter nem válogatja, hogy vajjon az illető milyen vallásu, megessett a szerb-nagy-szent-miklósi torontálmegyei kerületben, hogy véletlenül egy kikeresztelkedett zsidó lett az anyakönyvvezető a mennyiben ő a jegyző. Sehogy sem összeegyeztethető fogalom hát ez a pappárti asszonyoknak, hogy a szükséges tiszteletes helyett egy keverék-vér pancsoljon bele abba az ügybe, melyet Isten és ember között csak a nagy és főtisztelendők tudtak megkötni s élénken protestálnak most a vallás és boldogságelforgató törvény ellen s mivel a vén asszonyok még jósolni is tudnak, már megjósolták, hogy ez valami rosszat hoz a hazára. (Ugyanezt jósolta a néppárt is.) Még utoljára kitagadják a mamák a leányukat s akkor, boldogtalan férjjelöltek, ha október elseje után nősültek, megeshetik, hogy bár aratóknak lesz anyja, de ti anyós nélkül maradtok.

— Athelyezett telekkönyvvezető. A m. kir. igazságügyminiszter Pely István orsovai kir. járásbírósi telekkönyvvezetőt a makói kir. járásbíróshoz helyezte át.

— Ősz. Kétezer néhány száz idők borongásban szenvedő poeta csengő rimekben akarta a mélyen tisztelt közönség szives tudomására hozni, hogy beleestünk az őszbe. A világos nyári ruhák szezonja lejárt s élénk kínálat mutatkozik zálogcsédulákban, esernyőkben, galucsnikban. Miután az ősi hangulatban dolgozó munkatársunk influenzzákban szenved, ezúttal szerencsésen sikerült az obligát ősi sirrimektől megvédeni az olvasókat.

— Népfelkelők ellenőrzési szemléje. Ezenel közhírré tétetik, hogy az aradi m. kir. 25-ik népfelkelő járás parancsnoksággal egyetérőleg az 1895. évben Aradon tartandó népfelkelő ellenőrzési szemle megtartására, f. évi október hó 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13 és 14-ik napjai tűzettek ki. Ezen ellenőrzési szemlén, mely az aradi m. kir. 25. népfelkelő parancsnokságnál a Kossuth-utcai honvédlaktanyában tartatik meg és mindenkor reggel 9 órakor veszi kezdetet, valamennyi Arad szab. kir. város területén tartozkodó 1853 — 1876. évi születésű aradi és idegen községi illetőségű, a hadsereg és honvédség kötelékéből elbocsajtott, tehát katonailag kiképzett népfelkelő tartozik megjelenni, ide érve azokat is, a kik a polgári állásuknál fogva mozgósítás esetére a népfelkelési szolgálattól rendeleti uton felmentettek. A katonailag nem képzett népfelkelők közül pedig csak azok kötelesek ezen a szemlén részt venni, a kik mozgósítás esetére bárminemű szolgálatra ajánlati lappal vannak kijelölve. A szemlén megjelenő népfelkelők, kezeiknél lévő népfelkelési könyvecskéiket, katonai elbocsajjtó

leveleiket és népfelkelő ajánlati lapjaikat magukkal hozni tartoznak. Az ellenőrzési szemle következő sorrendben fog megtartani. 1895. október 7-én az 1853. 1854. és 1856-ik években született aradi illetőségű népfelkelőkkel; 1895. október 8-án az 1856., 1857. 1858-ik években született aradi illetőségű népfelkelőkkel; 1895. október 9-én az 1895. és 1860-ik években született aradi illetőségű népfelkelőkkel; 1895. október 10-én az 1861., 1862., 1863., 1864., 1865., 1866., 1867., 1868., 1869., 1870., 1871., 1872., 1873., 1874., 1875., és 1876. években született aradi illetőségű népfelkelőkkel; 11., 12., 13., és 14-ik napjain pedig valamennyi Aradon tartozkodó idegen községi illetőségű népfelkelőkkel a fentjelölt sorrendben. Azok, akik ezen ellenőrzési szemlén meg nem jelennek és elmaradásukat igazolni nem képesek, az 1889., évi VI. t. cz. 62. §-a szerint szigoruan fognak büntettetni. Arad, 1895. szeptember 4-én Salacz Gyula s. k. kir. tanácsos polgármester.

— **Cselédfogdosás éjjel.** Az aradi rendőrség vasárnap éjjel vadászatot tartott azokra a cselédekre, akik gazdájuk engedélye nélkül kóboroltak az éjszakában. A razzia nem volt meddő, amennyiben harmincz cselédleányt tartóztattak le, akiket jó erkölcosek megóvása szempontjából reggelig a hűvösen helyeztek le.

— **Fiatal szarka.** Alig nőtt ki a bölcsőből Gáspár Katalin, 12 éves aradi cselédleány, már is szenvedélyes lop. Tegnap legujabb gazdájától lopott el egy értékes arany karperecet. Rajtakapták, s most ezzel együtt előbbi büneit is lakolni fog.

— **La bête humaine.** Hontmegye Garam-Kis-Salló községéből borzalmas eseményt jelentenek. Ugyanis e hónap 6-án reggel 6 óra tájban Balázs nevű földműves 5 éves 5 hónapos Juliska nevű leányát elküldte a boltba pálinkáért, a honnan a kis leány többé vissza nem jött. A kétségbe esett szülők hiába keresték kedves leányukat, csak e hónap 11-én reggel találták meg egy kert ösvénye alatt. A kis leány nyaka hátul átmetszve, fejéről és melléről a bőr le volt nyuzva. Szemét kivájta, mellét összevagdalta, kezén az ereket felvágta, gégejét átmetszette a gyilkos, egész teste csupa seb. A bíróság eddig nyomtalanul puhatolja a tettet. Az eset természetesen izgalomba hozta az egész vidéket.

— **Egy vidéki Somoskeőy.** Somoskeőynek a híres iparlovagnaki veszedelmes utánzója akadt az Alföldön, ak egész sereg embert tett kárvallottá. Hermann Mórnak hívják a derék férfit s akként működött, hogy kiszimatolta, melyik takarékpénztári igazgatónak van vagyonos rekona és akkor ezek nevében bélyegzőt, névjegyeket, czimmet ellátott levélpapirosokat készítettett és mint ezek ispánja, gazdája nevében nagy összegű váltókat számítottatott le. Így állított be Polgár Simonhoz, a szolnoki bank igazgatójához és az igazgató előtt Polgár Odón füzegyarmati birtokosnak következő névjegyben irt sorait mutatta be: „Kedves Sógor! Intézőm által deponált váltót számítottad le. Pénzre van szükségem, szerető öcséd, Odón.” Polgár nem találta gyanusnak a névjegyvet s Hermann előbb 1200, majd 600 frttal lépkedett ki vígan a takarékpénztárból. A harmadik eszkomptálásnál a vezérigazgató különösnek találta, hogy a folyó számlával rendelkező öcséje milyen sok váltót adogat be, táviratilag kérdezte meg tehát, hogy mire kell má olyan hamar, három napon belül harmadszor az 1500 frt? Polgár Odón visszasürgönyözött, hogy semmire. Már hónapok óta váltót se látott, Erre Hermann letartóztatták, de mert Békés-Gyulán előbb többrendbeli osalást követett el Czinczár József gazdája nevére, ott ültek felette törvényt. Ot évi fegyházra ítélték.

— **Az oláh esperes ereklje-kereskedése.** A véres emlékű Hóra Nikoláj szülőháza Felső-Vidrán van Torda Aranyosmegyében. Egyszerű falusi ház, falai omladozásnak indultak már, de az agitátorok oltárnak hirdették ezt a helyet s osapatostul zarándokolnak oda. A tapánfalvi esperes is fölkereste azt, és hogy annak a háznak az ajtaját megőrizze az enyészettől, kiemelte sarkaiból és szekérre tette; azután fahasábokkal telerakva elfedte azt s hazatéré-ndült, azzal a kijelentéssel, hogy y

annak az ajtónak a templomban a helye s ő azt egykor, mint a szent keresztet a keresztesek, szilánkonként adja el az egyház javára. A csendőrségnek azonban beugták azt a dolgot és ennek következtében Vlász János topánfalvi főszolgabíró, akitől a csendőrök utasítást kértek és aki maga is oláh ember, a Hóra lakásán k az ajtaját a főszolgabíró hivatalba hozatta s az esperest megidézte, ki a kihallgatás alkalmával azt vallotta, hogy ő az istállójára hozta haza azt a rossz ajtót, de semmi lázító szándéka nem volt vele. A vizsgálatot a főszolgabíró folytatja s néhány nap mulva killgatják a tanukat, kik hallották a topánfalvi esperes nyilatkozatát.

— **A szerb király házassága.** Említettük, hogy a politikai nénikék Sándor királyt egy orosz nagyhercegnővel akarják összehonani. Most azt jelentik Párisból, hogy a szerb királyné nem orosz nagyhercegnő lesz, hanem egy orosz-német hercegnő, még pedig Alexandria hercegnő, Mecklenburg-Schwerin nagyhercege és Wenden, Schwerin, Ratzburg stb. hercegnéinek lánya. A nagyherceg porosz lovassági tábornok. Neje és Alexandrina anyja: Mihajlovna Anasztázia nagyhercegnő Mihály nagyherceg, a czár nagyatyai nagybátyjának, lánya. A házasságot Szergiusz nagyherceg akarja közvetíteni. Sándor király jelenleg 19 éves, a menyasszony-jelölt 3 évvel fiatalabb.

— **Egy liberális püspök.** Bubits Zsigmond, kassai püspök, a nagy-tárkányi új templom felszentelésére jöven, tegnapelőtt délután Sátoralja-Ujhelybe érkezett. A püspököt az állomáson Molnár István főispán és Matólay Ettele alispánnal élén, fényes, díszmagyarba öltözött megyei küldöttség, a vidék papsága, továbbá nagy közönség várta. Molnár főispán üdvözölte a liberális püspököt, kiemelve azon nagy érdemeit, melyeket a haza érdekében tett. A püspök a lelkes ovációzt megköszönve, kijelentette, hogy ő csak hazafiai kötelességének tesz eleget, midőn napi hivatása mellett a haza javát szolgálja, mert a haza mindenekelőtt. Ezután a küldöttség tagjaitól szívélyesen elbucuszva, Mailáth József gróf négyesen fogatán Perbenyikre kocsizott, hol a gróf vendége volt. A felszentelést a püspök tegnap végezte fényes papi segédlet mellett. A felszentelést Majláth gróf-kastélyban banket követte.

— **Polgári házasság ünnepélyességgel.** Gyuláról jelenti levelezőnk: A gyulai polgármesternél Herodes István, a „Magyar király“ szálloda vendéglőse bejelentette, hogy mátkájával, a város egyik szép hölgyével Schmidt Ilonka k. a.-nyal október hó elsején óhajtja megkötni az állami erejű házasságot. E házasság lesz első Békésmegyében és ünneplés lesz, mert fölkerésére a vármegye alispánja, fogja a házasságkötést végezni s ekkor lévén a törvényhatósági közgyűlés, remélhetőleg a törv. hatósági tagok is megjelennek az első polgári frigykötésnél. Itt jelenti tudósítónk, hogy a békésmegyei áll. anyakönyvvezetők tiszteletdíját, 3400 forintot a belügyminiszter utalványozta. Az anyakönyvi felügyelő legközelebb a beoktatás eszközlésére Gyulára érkezik, amidőn az anyakönyvvezetők is le fogják tenni a hivatali esküt.

— **A királyváró Zenta.** Zentáról sürgönyzik lapunknak: A király látogatása alkalmából berendezett állandó jellegű villanyvilágítás főpróbáját tegnap este ünneplé a város közönsége. Az utcákon, tereken hullámozó sokaság türelmetlenül várta az alkonyat beálltát. A villamos lámpák ragyogó fénye tündéri világitásba varázsolta a koromsötét éjszakát. Egyszerre megszólaltak a Rákóczy-induló lelkesítő hangjai. A villanyvilágítást berendező Vartus Alajos és társai gyártelep munkásai óriási nemzetiszínű lobogó vezetése alatt megkezdték a város utcáinak bejárását. A hatalmas tömeggé szaporodott menet a tündéri fényben uszó pályaudvaron, melynek udvari váróterme a város előkelő közönségével volt tele, megállott, lalikesen éljenzvén Boromisz a polgármestert, a városi tanácsot, képviselő-testületet, szóval mindazokat, kik a villamos világitás behozatalát sikeresen előmozdították. A gyártelep igazgatósága az összes munkásokat fényesen megvendégelte. A

világitást a budapesti Ganz-gyár rendezte be, ezáltal is méltóan járulván hozzá eddig is világszerte aratott sikereifhez.

— **Papválasztás.** Debreczenben vasárnap töltötték be a hatodik lelkészi állást. A választást rendkívül heves korteskedések előzték meg. Hat pályázó volt, de a választók különösen Széle György tépei lelkész egyházmegyei főjegyző és Mitrovics Gyula sárospataki hittanár körül csoportosultak, még pedig politikai pártállás szerint. Negyedfélezer választónak feleleszavazott és 395 szótöbbséggel a függetlenségi érzelmű Mitrovics győzött.

— **A menza akadémika.** A Nemzet hosszabb czikkal foglalkozik a menza akadémika ügyével a közoktatásügyi minisztériumtól nyert adatok alapján. E szerint a menza akadémikára ez ideig 49.646 frt 99 kr. tőke gyűlt össze, de azért nem, terítik meg a diákasztalt, még pedig azért nem, mert az egyetemi tanács későn küldte fel véleményét a minisztériumba, a honnan még a műegyetemi tanácsnak is elküldték véleményadás végett; ez a vélemény pedig még nem érkezett be. A tőke kamataiból egyelőre a magánvállalkozó által ellátott diákétterembe járók közül fognak segíteni többeket.

— **A kínai posta.** Kánában nem osak hogy nem állami intézmény a posta, de még csak nem is egyedáruság tárgya: bárki nyithat levélkésbesítő boltot, s közvetíthet saját veszélyére és kockázatára magánjellegű levelezéseket. Ennélfogva az ilyen levélboltok a népesebb városokban elég nagy számmal vannak, például Shangaiban 200-nál több levélbolt van, amelyek egymással valóságos versenyre kelnek, s iparkodnak minél inkább kedvében járni a közönségnek. A portó a szerint váltakozik, amint az illető levelet kisebb vagy nagyobb távolságra kell közvetíteni, meg a szerint, hogy értékeket tartalmaz-e a boríték, vagy sem. Északi-Khínában a posta (értsd a postakocsik) átlag 8 kilométert tesz óránként, mert ott sok a ló. Ami fogalmaink szerint, persze, ez vajmi csekély. Mindazonáltal elméletben elég osábitónak látszik ez a kínai „postásipar“, hanem bezzeg, a valóságban! Az idegenek nem győznek panaszkodni: hol elsikkaszt a posta egy pár pénzeslevelet, hol rosszul közlekedik, sőt akárhányszor megesik, hogy hétszámra egyáltalán nem is közlekedik.

— **A közuti vasut egyik kocsiában** egy fekete nő gallér találtatott, melyet igazolt tulajdonosa az irodában átvehet.

FYMEN.

Takácsi Horváth Kálmán nagylövői gyógy-szerész tegnap jegyezte el Langsfeld; Mariskát, Langsfeld Viktor államvasut tisztviselő kedves leányát Aradról.

SZINHAZ, IRODALOM, MŰVESZET.

A „Tempi passati“ második kiadása. Hrabovszky Lajosnak, az „Aradi Közlöny“ segédszerkesztőjének tavaly megjelent verses könyve: a „Tempi passati“ második kiadásban fog megjelenni a legközelebbi hónapokban. A kötet, mely első megjelenésével úgy beltartalma, mint pazar kiállításával szép sikert ért el és nagy effektust idézett elő, ugyanolyan tartalommal és kiállítással fog a második kiadásban is megjelenni, a melynek kiadási jogát Muskát Miksa aradi nyomdászeg szerezte meg. Az írói nagy konkurrenzia világát érzük most, mikor egy könyv második kiadásban való megjelenése még mindig esemény számba megy, különösen a vidéken. Epen ezért a közönség szabad kritikáját ilyen fényesen kiállott verses könyvre felhívjuk a közönség figyelmét és tesszük egyuttal azt a megjegyzést is, hogy a mű ára a második kiadása alkalmával tetemesebben kisebb lesz, mint első megjelenésekor.

TÁVIRATOK.

Valóságos belső titkos tanácsosok.
Budapest, szept. 16. (Saj. tud. táv.)
Mint hírlik a király valóságos belső tit-

kos tanácsossá nevezte ki Radvanszky Béla bárót és Forgách Károly grófot.

Az új főkapitány.

Budapest, szept. 16. (Saj. tud. táv.) Mint hírlik, Szélely főkapitány helyébe Kaffka László belügyminiszteri osztálytanácsost nevezik ki.

Anyakönyvvezetők kinevezése.

Budapest, szeptember 16. (Saj. tud. táv.) A »Bud. Tud.« jelenti, hogy Perczel Dezső belügyminiszter ma kinevezte a beregmezei anyakönyvvezetőket. A kinevezéseket a »Hiv. Lap.« holnap közli.

A martirok szabadlábán.

Budapest, szeptember 16. (Saj. tud. táv.) A miniszterelnökségnél a román martirok megkegyelmezési leiratát e napokban várják. A foglyokat legkésőbb csütörtökön szabadlábra helyezik.

Az új gymnasium felavatása.

Pápa, szept. 16. (Saját tud. táv.) Vasárnap avatták fel az új gymnasiumi épületet. A kormányt Zsilinszky képviselte, ki Tisza Kálmán főgondnokkal érkezett. — Fenyevy államtitkár tiszteletére fényes bankettet adott. Az ünnepély reggel kilenczkor kezdődött istentisztelettel. Délben diszbed volt 200 résztvevővel és sok felköszöntővel.

A szerb király eljegyzése.

Páris, szeptember 16. (Saj. tud. táv.) Az »Echo de Páris« szerint a szerb király napok óta eljegyezve van Wladimir nagyherceg leányával, Helenával. A csár a frigyhez beleegyezését adta.

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti áru és értéktőzsdé.

— Gyenes és Balog özég jelentése. —

Budapest, szeptember 16.

Gabona üzlet: Buzát ma mérsékeltén kínáltak, a vételkedv szintén mérsékelt volt s az irányzat csendes lett. Elkelt 30000 mm. 2½ krral magasabb áron.

	mmazza	kilogramm	frt
Tiszavidéki	200	82. ^s	6.75
"	100	81. ^s	6.60
"	150	81. ^s	6.52½
"	400	80.	6.50
"	500	81.	6.47½
"	200	81.	6.47½
"	550	80. ^s	6.55
"	500	80. ^s	6.40
"	200	80. ^s	6.57½
"	500	80. ^s	6.55
"	1000	81.	6.65
"	400	78. ^s	6.65
"	200	80.	6.65
"	400	80.	6.40
"	200	80.	6.37½
"	200	79. ^s	6.35
"	200	79. ^s	6.55
"	200	79. ^s	6.35
"	1000	77.	6.20
Ó-Bocsei	5500	78. ^s	6.40
Pestvidéki	500	79. ^s	6.45
"	200	79.	6.40
"	200	80.	6.32½
"	100	80.	6.45
Bácskai	1000	78.	6.45
"	3800	77. ^s	6.40
Oláhországi	300	77.	5.80

Határidő üzlet: Amerikából tegnap igen lanya árfolyamokat jelentettek, amire nálunk is igen lyanhán indult az üzlet buzában s gyenge üzletmenet mellett ugy is zárult. Tengeri változatlanul indult s közepes forgalom mellett ugy is maradt.

Zárul 12 órakor:

Osi buza	6.25—6.28
Buza május—júniusra	6.76—6.77
Tavasszi rozs	5.93—5.95
Osi rozs	5.53—5.54
Tengeri május—júniusra	4.52—4.53
Tengeri július—augusztusra	5.35—5.40

Tavasszi zab	5.88—5.90
Osi zab	5.57—5.59
Repose	9.60—9.65

Külföld: New-York buzára ¼—1½ szilárdabb, tengerire ¼ lanyhább, Chicago: buzára 1½—1¾ szilárdabb, tengerire ¼ lanyhább. Páris lanya, London ter-tözködő, Liwerpoo l szilárd.

Ertéktőzsdé: Ma szilárdan indult az üzlet, míg később a bécsi lanyhább jegyzésekre meggyengült, s így nemzetközi és helyi papirok lanyhábban zárultak.

Zárul 12 órakor:

Oszták hitelrészvény	402.80
Magyar hitelrészvény	487.—
Oszták államvasut	398.—
Rima-Murányi	289.—
Lombard	112.—

= Az aradi és csanádi egyesült vasutak igazgatósága az alábbi értesítést teszi közzé: Van szerencsénk a szállító közönséget értesíteni, hogy folyó évi szeptember hó 20-tól fogva további intézkedésig, a kereskedelemügyi m. kir. ministeriumi 63608 IV. 95. sz. engedélye alapján kocsijainak rakodási idejét 12 nappali óráról 6 nappali órára szállítjuk le. Egyidejűleg elrendeltük, hogy az árúk felvételénél az üzletszabályzat 55-§-ának (2) és (3) bekezdésében foglalt megkorlátások alkalmaztassanak.

Szészület.

— Szeptember 16. —

Mai jegyzéseink: Készaru nagyban nyers szesz 52 forint 25 krajczár, kicsinyben 52 forint 75 krajczár hordó nélkül, per 100 liter % beleértve 35 frt fogyasztási adót.

Budapesti gabnatózsdé.

— Az »Aradi Közlöny« távirati tudósítása. —

Budapest, szeptember 16. d. u. 5 óra.

Buza bászai új	6.10—6.55
Buza tiszavidéki	6.25—6.60
Buza pestvidéki	6.15—6.55
Buza fejezmegyei	6.10—6.55
Buza bászai	—
Roze új, elsőrendű	5.55—5.60
Roze új, másodrendű	5.50—5.55
Arpa takarmány	5.15—5.40
Arpa égetni való	5.60—6.30
Arpa sörfőzdei	6.90—8.—
Zab	5.80—6.60
Tengeri bászai	5.50—5.58
Tengeri másnemű	5.35—5.45
Káposzta-repose bászai	8.65—8.75
Köles	5.25—5.75
Buza mározus—április	6.75—6.77
Buza szeptember—október	3.23—6.25
Buza május—június	—
Roze szeptember—október	5.52—5.54
Tengeri május—június	4.52—4.54
Tengeri július—augusztus	—
Tengeri októberre	5.35—5.40
Zab március—április	5.98—5.90
Zab szeptember—október	5.53—5.60
Káposzta-repose augusztus—szeptember 1894.	9.55—9.65

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén.

Budapest, 1896. szeptember 16.

Magyar aranyjárdék 4%	121.25
Magyar koronajárdék 4%	99.25
Magyar arany 4½%	124.25
Magyar ezüst 4½%	102.50
Magyar keleti vasut 1876.	121.25
Magyar földtehermentesítési kötvény	98.25
Magyar italmegváltási kötvény	101.—
Horvát-slavon földtehermentesítési kötvény	98.75
Magyar nyereséjegy kölcsön	158.50

Hivatalos árfolyamok

a bécsi áru- és értéktőzsdén.

— Aradi ipar- és népbank pénzváltó-üzlet tudósítása. —

Bécs, 1896. szeptember 16.

Magyar koronajárdék %	100.—
Magyar hitelrészvény	487.—
Oszták hitelrészvény	403.21
Anglóbank részvény	175.85
Laenderbank részvény	286.—
Bécsi bankkegyesületi részvény	172.50
Oszták államvasut részvény	408.50
Déli vasut részvény	112.25
Oszták északnyugati vasut részvény	—
Oszták északnyugati (Elbevölgyi) részvény	283.—
Budapesti villamos városi vasut részvény	—
Salgó-tarjáni részvény	—
Rimamurányi részvény	289.—
Brassói közbánya részvény	—
Dunagőzhajózási részvény	559.—
Lloyd-társulat részvény	570.—
Alpesi bánya részvény	100.20
Union	352.56
Török sorsjegy	78.60

VIZJELZÉS.

1896. évi szeptember hó 16-án reggel 7 órakor észlelt vízállások, időjárás és hőfokok a marosi és tiszai vízmérőzőn:

Észlelési állomás	Hőmérséklet °C	Időjárás	Vízállás	
			cszimétr.	cszimétr.
Branyicska	+ 12°	borult	— 10	—
Gyulafehérvár	+ 0	borult	—	—
Arad	+ 16°	borult	— 149	—
Makó	+ 13°	felhős	— 44	—
Szeged	+ 12°	derült	— 57	—

A + jel a 0 feletti hőmérsék és vízállásokat jelzi.
A — jel a 0 alatti hőmérsék és vízállásokat jelzi.
Arad, 1896. szeptember 16.

A m. kir. folyammérőnkli hivatal.

IDEGENEK NÉVSORA.

— Szeptember 16. —

Fehér Kereszt szálloda: Waldau Rozália énekesnő, Bécs. Alíxe Aurél kereskedő, Marosvásárhely. Lehrmann Vidor magázó, Sátoralja-Ujhely. Weisz Zsigmond föld-birtokos, Temesvár.

Vasuti szálloda: Hambach József művezető és neje, Brád.

Felölös szerkesztő: Vass Géza.

A n. é. hölgyközönségnek becses figyelmébe!

Többször hirdettem már, hogy a női ruha szabást tölem 2 óra alatt alaposan megtanulni lehet, s hogy ez igaz, arról már száz meg száz igen tisztelt hölgy győződött meg Arad város és környékén. Mai felhívásom oda irányul, hogy mindazon igen tisztelt hölgyek figyelmét kitünő szabászati módszeremre felhívjam, kik eddig még nem tanulták a női ruha szabást. Hogy tanulmányom kitünő és felülmúlhatlan, bizonyítja az, hogy már több mint négy hónapja vagyok Aradon és az ipartestületi épület termében adok oktatást a legkitünőbb eredménnyel, úgy hogy már számos elismerő levéllel dicsekedhettem, és felkértek, hogy tartózkodásomat Aradon meghosszabítsam.

Engedve e hízegő kérelemnek, Sáriót Domokos főkapitány ur jóváhagyása mellett ittmaradásomat meghosszabítottam.

Felhívom ezennel tisztelttel, a még tanulni óhajtó hölgyeket, hogy ne mulasszák el alatt jelzett tanterembe elfáradani; és csak szabásomat megtekinteni, akkor rögtön ki fog tűnni a valóság.

Több helybeli tekintetes hölgy következőképpen nyilatkozott: „már régen eljöttem volna Koch ur, de a női szabók és varrónők annyira lebeszéltek, hogy már elvesztettem kedvemem, de később hallottam többektől, hogy mily kitünő Koch ur szabása és így belátom, hogy jobb szabás nem létezhet, mint a Koch ur szabása.”

Az igaz, hogy sokat adnak arra, ha a szakértő valamit mond, de az nem tűnik mindenkinek azonnal fel, hogy kenyéririgység-ből beszélnek le.

Azért szigorú kötelességemnek tartom a nagyérdemű közönség figyelmét ismét felhívni soraim értelmére.

Még megkivánom jegyezni, hogy mindazon hölgyek, kik a varrást valamennyire értik 3 frtért tanulhatnak nálam alatt jelzett teremben. A tanítási díjat nem kell előbb lefizetni, míg az illető nincs meggyőződve arról, hogy szabásom olyan mint fent említtem és így jöhetnek a tisztelt hölgyek egész bátran a tanterembe a tényről meggyőződni, anélkül, hogy költségbe kerülne és arról fognak meggyőződni, hogy csakugyan 2 óra alatt lehet megtanulni a női ruha szabást.

A tanteremben hétfő, kedd, szerda és csütörtökön a délután folyamán tanítok, kezdete pont 2 órakor.

A délelőtti órákban házhoz rendeléseket elfogadok.

A tanítási díj a tanteremben személyenkint 5 frt.

Azon hölgyek, kik valamennyire a varrást értik, csak 3 forintot fizetnek.

Házhoz rendelve egy személy 8 frtot, kettő 10 frtot fizet.

A tanterem az aradi ipartestület I. emeletén van.

Szíves pártfogást kér

Mély tisztelttel:

Koch Ignác,

műszabász,

az »Európa« szabás feltalálója.

18929/1895.

Hirdetmény.

Figyelmeztetnek az egyes házak tulajdonosai, hogy a ház összekötöttetéseknek a csatornázási hálózattal való összekapcsolása és a csatorna elzáró készülékeinek eltávolítása mindaddig megengedve nincs, míg az illető kerületben az ejector állomás működése ki nem próbáltott.

Az egyes ejector állomások kipróbálásának megtörténtét hirdetmény útján fogjuk közzétenni.

Arad, 1895. szept. 2.

A városi tanács.

19757/95.

Hirdetmény.

Közhirre tesszük, hogy a n. m. cs. és kir. külügyminiszter úr értesítése szerint vágómarháknak az osztrák-magyar monarchiából Bajorország, Aschaffenburg, Kitzingen, Ludwigshafen, Münchberg, Speyer és Wunsiedel és a badeni nagyhercegség Rastatt városába való bevitele további intézkedésig tilos.

Arad, 1895. szept. 12.

A városi tanács.

17010/1895. szám.

Hirdetmény.

Ezennel közhirre tesszük, hogy a hadsereg lószükségletének kiegészítése céljából 1895 évi október hó 7-ik napján délelőtt 9 órakor Aradon az országos vásártéren a m. kir. honvéd lovas laktanyával szemben katonai lóvásár fog tartatni melyen csakis maguktól a renyésztköltől vásároltatnak egy katonai célra alkalmas lovak.

Felhívjuk mindazon lótenyésztőket kik lovaikat értékesíteni akarják, hogy a fent megjelölt helyen és időben lovaikkal megjelenjenek.

Arad 1895. évi augusztus hó 10-én.

A városi tanács.

VASUTI VONATOK MENETRENDJE

Ervényes 1895. évi április hó 1-étől.

Budapest—Arad.

	reggel	délut.	este
BUDAPEST indul.	8,05	1,55	10,—
Szolnok	11,07	3,56	1,35
Csaba	2,23	5,52	4,37
Kétegyháza	2,54	6,10	5,03
Lökösháza	3,12	—	5,26
Kurtics	3,28	6,34	5,43
Sofronya	3,40	—	5,55
ARAD érkezik	3,55	6,52	6,10

Arad—Budapest.

	d. e.	reggel	este
ARAD indul.	11,20	8,18	9,40
Sofronya	11,36	—	9,58
Kurtics	11,49	8,36	10,12
Lökösháza	12,05	—	10,30
Kétegyháza	12,28	9,00	10,59
Csaba	1,19	9,23	11,44
Szolnok	4,14	11,19	2,53
BUDAPEST érkezik	7,20	1,10	6,10

Erdély felé.

	d. u.	reggel	d. u.	este
ARAD indul.	2,30	6,35	4,30	7,02
Glogovác	2,44	6,46	4,42	—
Győrök	3,14	7,08	5,04	—
Paulis	3,31	7,17	5,15	—
Radna-Lippa	3,58	7,30	5,33	7,47
Konop	4,30	7,57	5,57	—
Borzova	4,50	8,18	6,18	—
Totvárad	5,21	8,55	6,39	—
Soborsin	5,40	8,58	6,58	8,48
Piski	—	11,17	9,24	—
Gyulafehérvár	—	12,51	11,01	11,19
Tövis érkezik	—	—	11,30	11,40

Erdély felől.

	éjjel	éjjel	este
Tövis indul.	3,36	3,19	—
Gyulafehérvár	3,58	4,04	—
Piski	5,07	6,05	—
Soborsin	6,34	8,20	4,00
Totvárad	—	8,37	4,20
Borzova	—	9,02	4,49
Konop	—	9,19	5,07
Radna-Lippa	7,28	9,49	5,45
Paulis	—	10,02	6,01
Győrök	—	10,15	6,17
Glogovác	—	10,38	6,46
ARAD érkezik	8,08	10,50	6,59

Arad—Csaba—Nagyvárad.

	reggel	délut.
ARAD indul.	5,18	8,58
Sofronya	5,31	4,18
Kurtics	5,44	4,45
Lökösháza	6,00	5,18
Kétegyháza	6,18	6,18
Kigyós	6,31	6,37
Csaba	7,02	6,55
NAGYVÁRAD érkezik	9,32	—

Nagyvárad—Csaba—Arad.

	délután	délután
NAGYVÁRAD indul.	—	4,25
Csaba	7,09	7,12
Kigyós	7,24	7,25
Kétegyháza	7,47	7,39
Lökösháza	8,14	7,58
Kurtics	8,38	8,15
Sofronya	8,58	8,27
ARAD érkezik	9,10	8,42

Arad—Temesvár.

	reggel	d. e.	délut.
ARAD indul.	6,20	11,30	5,00
Uj-Arad	6,31	11,54	5,21
Németség	6,49	12,19	5,47
Vinga	7,08	12,47	6,14
Orozifalva	7,20	1,04	6,34
Merczifalva	7,31	1,20	6,52
Szt.-András	7,43	1,39	7,12
TEMESVÁR érkezik	8,01	2,05	7,39

Temesvár—Arad.

	reggel	d. u.	este
TEMESVÁR indul.	8,20	1,12	9,10
Szt.-András	8,46	1,41	9,29
Merczifalva	9,04	1,59	9,48
Orozifalva	9,19	2,15	9,54
Vinga	9,42	2,40	10,11
Németség	10,00	2,57	10,28
Uj-Arad	10,30	3,30	10,45
ARAD érkezik	10,43	3,44	10,55

Uj-Szt.-Anna—Kétegyháza.

	d. e.	este
UJ-SZT.-ANNA indul.	8,00	6,35
Simánd	8,31	7,05
Kisjenő-Erdőhegy	9,15	7,51
Székudvar	9,31	8,08
Sikló	9,46	8,23
Ottlaka	10,00	8,37
Elel	10,20	8,55
KÉTEGYHÁZA érkezik	10,35	9,10

Kétegyháza—Uj-Szt.-Anna.

	reggel	d. u.
KÉTEGYHÁZA indul.	5,20	3,00
Elel	5,33	3,20
Ottlaka	5,48	3,33
Sikló	5,56	3,47
Székudvar	6,06	4,03
Kisjenő-Erdőhegy	6,25	4,33
Simánd	6,48	5,05
UJ-SZT.-ANNA érkezik	7,12	5,35

Mezőhegyes—Kétegyháza.

	d. e.	este
MEZŐHEGYES indul.	8,00	7,00
Kamarás-major	8,13	7,12
Nesze	8,21	7,21
Kovács-háza	8,40	7,40
Bánhegyes	9,08	8,03
M.-Bodzás	9,25	8,25
Bánkut	9,39	8,39
KÉTEGYHÁZA érkezik	10,00	9,00

Kétegyháza—Mezőhegyes.

	reggel	délután
KÉTEGYHÁZA ind.	5,16	3,15
Bánkut	5,34	3,37
Mesze-Bodzás	5,45	3,55
Bánhegyes	6,01	4,17
Kovács-háza	6,17	4,40
Nesze	6,27	4,54
Kamarás-major	6,34	5,03
MEZŐHEGYES érkezik	6,44	5,15

Arad—Szeged.

	reggel	d. e.	d. u.
ARAD indul.	4,45	7,00	4,10
Szt.-Tamás	5,10	7,29	4,37
Pécska	5,29	7,53	4,57
Battonya	5,59	8,35	5,29
Tompa	6,12	8,47	5,41
Mezőhegyes	6,55	9,34	6,28
Csanád-Palota	7,18	10,02	6,54
Nagylak	7,34	10,23	7,14
Apátfalva	7,56	10,57	7,39
Makó	8,15	11,35	8,20
Kis-Zombor	8,36	11,55	8,40
SZEGED érkezik	9,27	1,00	9,40

Szeged—Arad.

	este	d. u.	este
SZEGED indul.	6,10	2,19	3,20
Kis-Zombor	6,59	3,21	4,23
Makó	7,18	4,00	5,04
Apátfalva	7,38	4,28	5,23
Nagylak	7,53	5,00	5,54
Csanád-Palota	8,13	5,20	6,12
Mezőhegyes	8,43	6,09	6,50
Tompa	9,05	6,37	7,13
Battonya	9,17	6,54	7,31
Pécska	9,41	7,23	8,10
Szt.-Tamás	9,54	7,43	8,27
ARAD érkezik	10,16	8,10	8,54

Arad—Gurahoncz.

	reggel	d. u.	d. u.
ARAD indul.	6,40	5,10	12,25
Ötvényes	6,57	5,29	12,50
Zimánd-Ujfalu	7,04	5,35	1,01
Uj-Szt-Anna	7,21	5,54	1,23
Világos	7,55	6,23	2,13
Muska-Magyarád	8,02	6,30	2,20
Pankota	8,15	6,41	2,53
Apatelek	8,51	7,12	3,50
Borosjenő	9,01	7,21	4,05
Borszeg-Beél	9,30	7,47	5,00
Borossebes-Buttyin	10,03	8,14	5,54
Almás-Alosill	10,42	8,47	6,57
GURAHONCZ érkezik	10,58	9,01	7,19

Gurahoncz—Arad.

	reggel	d. u.	reggel
GURAHONCZ indul.	4,14	2,10	4,45
Almás-Alosill	4,29	2,37	5,10
Borossebes-Buttyin	4,56	3,00	5,52
Borszeg-Beél	5,29	3,42	7,03
Borosjenő	5,51	4,09	7,38
Apatelek	6,04	4,25	8,03
Pankota	6,41	5,03	9,30
Muska-Magyarád	6,47	5,13	9,40
Világos	6,54	5,23	9,53
Uj-Szt-Anna	7,17	5,50	10,29
Zimánd-Ujfalu	7,40	6,13	11,13
Ötvényes	7,45	6,24	11,31
ARAD érkezik	8,03	6,45	11,45

Borosjenő—Csermő.

	délut.	este
Borosjenő indul.	9,10	7,30
Csermő érkezik	10,07	8,20

Csermő—Borosjenő.

	reggel	délut.
Csermő indul.	4,50	3,10
Borosjenő érkezik	5,40	4,10

Borossebes—Ményháza.

	d. e.	d. u.
BORSSESSES-BUTTYIN indul.	10,13	8,20
Dézna	11,03	2,10
MÉNYHÁZA	11,45	3,20

Uj üzlet megnyitás.

Van szerencsénk Nagyságodat tisztelettel értesíteni, hogy **Aradon, Vörösmarty-utca 2. sz. a. dr. Darányi-féle házban**

ROTSCHILD és KLEIN cég alatt

egy a mai kornak megfelelő

női divat és confectio üzletet, mellékelve női ruhatereimmel nyitottunk.

A t. hölgyközönség becses figyelmét bátorkodunk felhívni **dúsan felszerelt raktárunkra,** hol mindennemű

kész női és leány gyermek felöltők, egymint gallérok, cepek mantillok, szüts és szörme árúban

a legelső párisi, bécsi és berlini modellek után

a legizlésebbben s a legjutányosabb árak mellett lesznek kaphatók.

Különösen pedig saját műhelyünkben mérték szerinti megrendeléseket a leggondosabb kivitelben fogunk pontosan eszközölni.

Kiváló tisztelettel

Rotschild és Klein.

814

Hirdetés.

Alólirt hegykapitányság részéről köz-
hírré tétetik, miszerint Magyarát község
székházánál f. hó 22-én d. e 10 órakor
hegyszék fog tartatni, melyre a magya-
ráti szőlőbirtokosok tisztelettel meghi-
vatnak.

Tárgyai:

1. Az idej szüreti határidő megállapítása.
2. Az 1896. évi költségvetés előirányzat tárgyalása és megállapítása.
3. A hegyközség újjá szervezése tárgyában tanácskozás.

Magyarát, 1895. évi szeptember 13.

1006.

Hegycapitányság.

Vinga r. t. város tanácsától.

3969/l. 1895. szám.

1007

Hirdetmény.

Vinga r. t. város közönségének tulajdonát képező nagyvendéglő, park és pusztai korcsma épületei, hozzá tartozó mellékhelyiségei 1895. évi október hó 10-én a városház tanácstermében délelőtt 10 órakor nyilvános árverés útján 1896. évi január 1-től 3 egymásután következő évre bérbeadni fognak.

Az árverési feltételek a hivatalos órák tartama alatt a polgármesteri hivatalban betekintheők.

Vingán, 1895. évi szeptember 12-én.

Schäffer József
h. polgármester.

A borossebesi uradalomhoz tartozó monyászi, ravnai, nadalbesti és kroknai községek határában lévő erdőrészekben

a bükk makkoltatás

folyó évi szeptember hó 23-án délelőtt 11 órakor a borossebesi uradalom felügyelői hivatalban tartandó nyilvános árverésen ki fog adatni.

Ajánlatok is elfogadhatók.

Bővebb értesítést az uradalom pénztári hivatala ad.

1001.

Az uradalmi felügyelőség.

Jól kiégetett, legjobb minőségű

első osztályu

háztető-cserép

kapható

9 forintért 1000 darabja,

a pécskai állomáson waggonba rakva

BRAUN BÉNI

1005

téglagyárosnál PÉCSKÁN.

Hirdetmény.

A nagyméltóságú m. kir. belügyminis-
teriumnak 51471/95 sz. a. kelt magas
rendelete alapján közhírré teszük, hogy az
országos honvédségélyző egyesület felügyelő
bizottsága f. évi május hó 16-án tartott
ülésében hozott és a m. kir. Miniserelnök
ur által jóváhagyott határozata szerint az
1848/49-iki honvédségi szolgálat igazolha-
tására 1895. évi október hó 1-ig terjedő
záros határidő tüzetett ki oly formán,
hogy oly nyugdíjazási és segélyezési kér-
vények, melyben a tényleges honvédségi
szolgálatot igazoló teljes hitelességű és a
fentemlített záros határidőn belül kiállított
bizonyítékok nem mellékeltek, figye-
lembe vétetni nem fognak.

Arad, 1895. évi július hó 9-én.

A városi tanács.

18008/1895.

Hirdetmény.

A nagymélt. m. kir. földmívelésügyi minis-
teriumnak leirata alapján közhírré teszük, hogy
Románia Szuoza kerületében sertésvész ütven
ki, sertéseknek élő vagy leölt állapotban, úgy
szintén friss sertéshusnak Rumániából Magyar-
országba behozatala további intézkedésig betil-
tatott és hogy a honi származásu legeltetés végett
Rumániába hajtott sertéseket a m. kir. belépő
állomások csak f. évi augusztus 14-től számítandó
8 napon belül és szabályszerű eljárás mellett
bocsátják vissza.

Arad, 1895. évi augusztus hó 17-én.

A városi tanács.

ad 791/1895. sz.

1008

Versenyárgyalási hirdetmény.

A nagyméltóságú földmívelésügyi m.
kir. miniszter urnak 1895. évi szeptember
4-én kelt 54818/V—2. sz. rendelete alap-
ján a temesmegyei Kelmák község menti
Maros szakaszon megrongált védművek
helyreállítását célzó munkálathoz szüksé-
ges 671.35 m³ földleásás, 77.25 m³ föld-
feltöltés és 950.64 m³ kőanyag termelése,
szállítása és beépítésének vállalati uton
való végrehajtásának biztosítása céljából
az aradi m. kir. folyammérnöki hivatal
helyiségében (Arad, Rákóczy-utca 23. sz.)
folyó évi október hó 6-án d. e. 8¹/₂ órakor
tartandó zárt ajánlati nyilvános verseny-
árgyalás hirdettetik.

A vállalat szabályozó szerződés ter-
vezete, az általános és részletes építési
feltételek, előmérlet és tervek, úgy nem-
külömben az ajánlati feltételek az aradi
m. kir. folyammérnöki hivatalnál a hiva-
talis órákban megtekinthetők.

Arad, 1895. évi szeptember hó 15-én.

A m. kir. folyammérnöki hivatal.

10476/895. k. h.

Végzés.

Arad sz. kir. város polgármestere mint II-od
foku állategészségügyi hatóság 1568/kt. p. m.
sz. a. kelt határozatával a szarvasmarha állomány-
ban fellépett száj és körömfájás járványát meg-
szüntnek nyilvánította, melynél fogva 9219/kt.
sz. a. végzésemmel elrendelt zárlatot feloldotta.

Ennélfogva a midőn Arad sz. kir. városba a
hasított körmű állatokkal való közlekedést, a
birkás dülbi legelőnek felszabadítását valamint
az eddig eltöltött heti marhavásárnak megtartá-
sát szabadnak nyilvánítom egyuttal Otvenes,
Szt.-Lányfalva, Kis-Pereg községekből sertés
orbáncz miatt, Kracsó-Szörény és Békés megyék-
ből sertésvész miatt sertéseknek, Mondorlak,
Glogovác, Taucz, Liváda-pusztá, Gyorok, Világos-
hoz tartozó, Bohus birtok, Simánd, Mikalaka,
Kujed, Csicsér, Uj-Panát, Otvenes, Kis-Szent-
Miklós, herozeg Sulkovszky Kerek községhez
tartozó uradalmi major, Mácsa községhez tartozó
Uj-topilla és Abrányi-pusztá, Tövis-egyházi pusztá,
Lippa, és Kurtakér községekből, mint a hol
a ragadós száj és körömfájás járványszerűleg
fellépett, hasított körmű állatoknak valamint
szálás takarmánynak Aradra való behozatalát
megtiltom.

Aradon, 1895. augusztus 18.

Sarlot Domokos
főkapitány.